

Тернопільська обласна універсальна наукова бібліотека

Науково-методичний відділ

До Міжнародного року сім'ї

Бібліотека для родини

Методично-бібліографічні рекомендації

Тернопіль

2014

УДК 021.4 (477)
ББК 78.342
Б 59

Підготувала	О. В. Гапочка, методист I категорії науково-методичного відділу ТОУНБ
Редактор	Г. Й. Жовтко
Комп'ютерний набір	О. В. Гапочка, методист I категорії науково-методичного відділу ТОУНБ
Комп'ютерна верстка	В. І. Раківський, завідувач відділу автоматизації та механізації бібліотечних процесів ТОУНБ
Відповідальний за випуск	В. І. Вітенко, директор ТОУНБ, заслужений працівник культури України

Б 59 Бібліотека для родини : метод.-бібліогр. рекомендації /
Терноп. обл. універс. наук. б-ка, наук.-метод. від. ; підгот.
О. В. Гапочка ; ред. Г. Й. Жовтко. — Т. : [б. в.], 2014. —
15 с. — (До Міжнародного року сім'ї).

УДК 021.4 (477)
ББК 78.342

*Все відцвітає, і жовкне, і гине,
Вітром розноситься, ніби сміття...
Тільки родина — як вічна зернина
На невмирущому полі життя.*

*Родина, родина — від батька до сина,
Від матері доні добро передам.
Родина, родина — це вся Україна
З глибоким корінням, з високим гіллям.*

В. Крищенко

Здавна відомо, що родина — невичерпне джерело наснаги, любові, щастя, успіху, добра та злагоди. Вона є берегинею традицій наших пращурів та всього розумного, світлого, вічного, що наповнює життя яскравими фарбами та позитивними емоціями. Саме з родини постає наше майбутнє, вона виховує з дитини відповідального члена суспільства, і є першоджерелом людської гідності, самоусвідомлення, чесності та зрілості. Сім'я дає нам почуття згуртованості, учить нас співпереживанню, доброзичливості й мудрості.

В усі часи любов і повага до родини була основою народної моралі та її найвищим законом. Мати — лагідна берегиня сім'ї, а батько — її міцна й надійна опора. На добрих материнських порадах і мудрих батьківських настановах тримається світ. Ця вічна істина — основа родинного виховання, могутній чинник зміцнення духовності нації. Родина є фундаментом добробуту, злагоди й взаєморозуміння в державі.

Сім'я — це життєвий осередок, що приводить людину в цей світ, плекає найвищу цінність людства — дітей, цвіт нації, майбутнє народу, завдяки яким кожен батько й мати мають реальну можливість повторити та продовжити себе у своїх нащадках.

Цей рік є особливим для всіх родин світу, тому що Організація Об'єднаних Націй оголосила 2014-й Міжнародним роком сім'ї.

Публічна бібліотека, як центр місцевої громади, покликана допомагати родинам у вихованні їхніх дітей. Її фахівці повинні спрямовувати свою діяльність на формування в користувачів загальнолюдських цінностей, зосереджуючи значну увагу на проблемах сім'ї, пошуках шляхів співпраці з родинами,

удосконаленні виховних можливостей батьків. До цього процесу варто залучати працівників шкіл, засобів масової інформації, священнослужителів.

Сьогодні потрібно відроджувати традиції читання в сім'ї. Саме батьки повинні пройти з дитиною довгий шлях саморозвитку й морального вдосконалення. А завдання книгозбірень — задовольняти найрізноманітніші інформаційні потреби всіх категорій користувачів, мати відповідні ресурси для відродження та популяризації сімейного читання. Шляхи їх реалізації можуть бути різними. Наприклад, зараз в Україні, беручи за основу досвід публічних бібліотек Швеції, розробляються бібліотечні програми для майбутніх мам. До книгозбірень запрошують вагітних жінок, яким пропонують цикл занять за участю лікаря та психолога, їх знайомлять із літературою щодо виховання дитини, рекомендують художні книги, які відображають різні сімейні колізії. Крім цього, бібліотекарі готують інформаційні дайджести з найрізноманітніших питань: «Законодавство про сім'ю», «Чи знаєш ти свої права, дитино?», «Запобігання насильству в сім'ї», «Діти вулиці», «9 таємничих місяців жінки» тощо. Майбутні матері знайомляться між собою, спілкуються, слухають музику, дивляться навчальні програми «Як робити фізичні вправи маленькій дитині», «Як правильно годувати» та ін. Після народження дитини ці читачки отримують поздоровлення від бібліотеки та книгу в подарунок. Такі програми, як правило, фінансуються місцевими депутатами.

Не менш важливою є робота з наймолодшими читачами. Існує думка, що відсутність зв'язку з книгою в ранньому віці не можна компенсувати в майбутньому. Діти тільки розпочинають свій життєвий шлях, у них ще немає достатнього досвіду, тому книги для хлопчиків і дівчаток — невичерпне джерело знань. Книги, прочитані саме в дитинстві, часто запам'ятовуються на все життя, впливають на подальший розвиток, світосприймання, формують певні норми поведінки. Ось чому важливо правильно організувати дитяче читання, спрямувати його так, щоб діти не розгубилися в безмежному книжковому морі, щоб спілкування з книгами стало для них звичним і, що дуже важливо, приємним та улюбленим заняттям.

Тому при бібліотеках потрібно створювати центри популяризації сімейного читання «Сім'я і книга», де відвідувачі зможуть підібрати літературу до душі, порадитися з фахівцями-консультантами,

поспілкуватися з іншими родинами. До організації роботи центрів можна залучати творчий потенціал представників місцевої громади. Також варто організовувати читацькі об'єднання, книжкові, літературні, художні клуби, салони, літературно-мистецькі вітальні. Доцільно створювати міні-куточки для спільного сімейного читання та спілкування дітей і батьків, влаштовувати виставки сімейних реліквій, розміщувати інформаційні стенди «Азбука для батьків», проводити книжкові спектаклі, концерти за участю родин, фестивалі сімейної творчості, дні сімейного відпочинку, організовувати читацькі марафони та конкурси, літні відкриті вечірні майданчики «Відпочиваємо всією сім'єю», цикл національних культурних свят «Традиції народу в традиціях сім'ї».

Дітей варто залучати до участі в благодійних акціях, під час яких вони, наприклад, носитимуть книги додому людям похилого віку, з обмеженими фізичними можливостями, вітатимуть їх зі святами, допомагатимуть в упорядкуванні території, збиратимуть речі та канцелярське приладдя для багатодітних і малозабезпечених сімей тощо.

Бібліотечні фахівці можуть організовувати послуги з надання консультацій психологів, медичних і педагогічних працівників, фахівців із соціальної роботи, запроваджувати книготерапії в бібліотеці та бібліотерапевтичні програми читання в реабілітаційних і наркологічних центрах, лікарнях, будинках інвалідів, інтернатах, здійснювати інформаційну підтримку недільних шкіл при церквах.

Досить дієвими комунікативно-дозвіллевими формами масової роботи є дні та клуби сімейного читання. У рамках цих заходів доцільно проводити літературні вікторини, конкурси на кращого читця, оформлювати бібліотечні виставки «Ці книги прочитала сім'я _____ (вказати прізвище) за рік», «Улюблені книги родини _____» та ін. За результатами конкурсу можна підготувати інформаційний плакат «Сім'я, яка любить читати».

При організації сімейного читання варто використовувати таку форму обслуговування, як «сімейний формуляр», що сприяє залученню до бібліотеки нових читачів. Під час запису (перереєстрації) один із членів родини (він називатиметься «головним читачем») повинен пред'явити паспорт і надалі нести повну відповідальність за отримані видання. До сімейного формуляра слід додати вкладку з інформацією про членів сім'ї, які

користуються послугами абонементу (прізвище, ім'я, по батькові, рік народження, зразок підпису, засвідчений головним читачем). Номер сімейного формуляра має відповідати номеру реєстраційної картки головного читача. Усіх членів родин, записаних у сімейний формуляр, теж треба зареєструвати в єдиній картотеці бібліотеки. Кожен із них має право обмінювати книги всіх членів сім'ї.

Також варто оформити окремі стелажі, що допоможуть родинам з організацією читання. Тематика видань може бути різноманітна: культура сімейних стосунків, сімейна педагогіка, психологія, медицина, сімейне законодавство. Одночасно слід розпочати роботу з виявлення потенційних читачів сімейної бібліотеки, їх інформаційних потреб і хобі, створити базу даних, яка міститиме відомості про молоді, багатодітні, неблагополучні сім'ї, ті, де виховуються неповнолітні з фізичними вадами тощо.

Для системної роботи з популяризації сімейного читання доцільно розробити комплексну програму, метою якої буде відродження сімейних традицій, організація сімейного спілкування й читання, духовного єднання дітей і батьків.

Завдання такої програми — пошук форм і методів впливу на сімейне читання та виховання, сприяння підвищенню рівня психолого-педагогічної грамотності батьків, культури сімейного спілкування, встановлення сімейних традицій, урізноманітнення сімейного дозвілля.

Програма може складатися із чотирьох розділів:

- 1) визначення способів комунікації бібліотеки й родини за допомогою паралельного опитування, анкетування, аналізу формулярів батьків і дітей; це дасть можливість скласти повну картину про кожну сім'ю, рекомендувати літературу й підбирати заходи відповідно до їхніх інтересів;
- 2) створення бази даних (ведення спеціальних тематичних рубрик у каталозі й тек-накопичувачів за різними темами);
- 3) проведення масових заходів (наприклад, уроку доброти «Навчи своє серце добру», гри за участю дітей і батьків «День відкритих запитань та відповідей», вечора сімейних ерудитів «Розвивай свої таланти», музичної вікторини «Де пісня ллється, там легше живеться», години рідної мови «Круто говоримо, або Молодіжний сленг», організація серії виставок сімейної творчості «Відпочинок — не ледарювання, а праця душі» та ін.);

4) групове інформування батьків і дітей (огляди «Що читати вашій дитині», бібліотечні уроки; можна підготувати ряд брошур: «Рекомендації батькам першокласників» (підлітків, випускників), «Поради щодо організації сімейного свята для дитини», «Відзначення ювілею в родинному колі», а також серію покажчиків за темами: «Строкатий світ тинейджера», «Молодь та її субкультура», «Підліток і здоров'я» тощо).

Бібліотекам, які визначили пріоритетним напрямом своєї діяльності співпрацю із сім'єю, пропонуємо провести серед працівників конкурс професійної майстерності. Його можна назвати так: «Краща творча робота з популяризації книги та розвитку читацької культури в дитячому середовищі».

Проведення заходів, розрахованих як на юних читачів, так і на їхніх батьків, допомагає викликати інтерес до спільного читання, спільної творчості й інтелектуальної діяльності. Їх тематика та форми повинні бути найрізноманітнішими. Зокрема, можна провести інтернет-конкурс для користувачів усіх вікових категорій **«Найуважніший читач бібліотеки»**, всеукраїнські моніторинги **«Моє хобі — читання!»** (за програмою Національної бібліотеки України для дітей), майстер-клас із виготовлення екокнижки за участю народних майстрів та працівників екологічних служб **«З любов'ю до рідної природи»**, бібліотечний сімейний конкурс **«Читаю я, читає вся моя сім'я»**, конкурс на кращу фотографію читача з книгою **«Я читаю»**, конкурс творчих робіт **«Детектив — мій сенс життя»**, конкурс розповідей про літні пригоди **«Найкраща — це моя пригода!»**, творчий конкурс міні-творів про улюблену казку або повість **«Казка про книгу та читання»** і багато інших.

Найкращий час для проведення таких заходів — кінець літа.

Діти — це особлива категорія читачів, працювати з якими непросто, насамперед під час проведення масових заходів, коли потрібно донести до них важливу інформацію. Для того, аби сконцентрувати їхню увагу та втримати на одному місці, можна використати один цікавий метод — новий формат презентації ідей, проектів чи будь-яких відомостей під назвою «печа-куча» (Pecha-Kucha), який зараз набирає популярності в країнах СНД. Хоча дане словосполучення перекладається з японської як «бла-бла-бла», цю розвагу вже давно називають інтелектуальним караоке. Придумали

її мешканці Токіо архітектори Марк Дітам і Астрід Кляйн, а 2003 року формат розлетівся по всьому світу.

Печа-куча — це невелика презентація з 20 слайдів, кожен з яких демонструється 20 секунд. За 6 хвилин 40 секунд доповідач може розповісти про що завгодно. Жодних обмежень у виборі теми! Усе ж є ще декілька правил. Кожен раз для проведення печа-кучі треба вибирати нове місце. І обов'язково має бути безкоштовний вхід для всіх бажаючих.

Печа-куча — прекрасний спосіб інтелектуально провести час, розширити світогляд, завести нових знайомих. Але найголовніше, що там можна не тільки знайти однодумців або розповісти про улюблене заняття, а й не страшно в такому форматі винести на суд свою досить незвичайну ідею й отримати таку необхідну на початковому етапі підтримку.

Формат печа-куча (його ще іноді називають «презентацією 20х20») дозволяє робити представлення коротким і динамічним. Доповідачеві потрібно вибрати 20 найкращих і найцікавіших фотографій і за 20 секунд викласти інформацію по суті, оскільки слайди змінюються автоматично. Крім цього, рамки формату не дозволяють авторові відходити від теми. Для підготовки презентації йому потрібно вибрати основну ідею, написати сценарій, що відображає цю ідею, а потім розкласти його на 20 «сцен», які слід продемонструвати на слайдах. У результаті — сказано найголовніше, не втрачено увагу публіки, зросла цікавість до проекту.

Пропонуємо скористатися кількома порадами, як підготувати свою доповідь так, щоб усі 6 хвилин 40 секунд увага присутніх була винятково вашою.

Підготовка

1. Оберіть тему виступу.

Виберіть таку тему, яка вас особливо зворушує або яка вам близька. Це може бути ваша робота чи хобі, захоплення, людські почуття. А можливо, ви побували в якійсь країні й побачили щось надзвичайне — поділіться своїми емоціями з усіма. У форматі печакуча — це просто.

2. Розкажіть щось цікаве.

Не дублюйте ту інформацію, яку показано на слайдах.

3. Підготуйтеся заздалегідь.

Щоб підготувати презентацію, потрібно не менше 6 годин: вибрати тему, зібрати матеріал, розробити сценарій, підібрати темп розповіді.

4. Тренуйтеся.

Підготувати хорошу презентацію — ще не означає, що ви можете також гарно її озвучити. Насправді 20 секунд — це занадто багато, якщо ви погано володієте матеріалом. Якщо ж ви дуже добре знаєте його, то цих 20 секунд може виявитися замало. Тому напередодні обов'язково прорепетируйте, аби не потрапити в халепу — не встигнути за 20 секунд викласти необхідну інформацію.

Виступ

1. Представтеся.

Дуже коротко розкажіть хто ви й звідки, розкрийте тему вашої доповіді.

2. Говоріть!

Печа-куча в перекладі з японської означає «балаканина». Отже, ви повинні говорити. Люди прийшли сюди, щоб щось почути, а не просто подивитися. Для цього вони пішли б у кіно.

3. Захопіть людей розповіддю!

Якщо перед вами хтось виступав із нудною доповіддю, ваше завдання — зробити все можливе, щоб присутні «прокинулися» і почули вас. Якщо ж попередній оратор запалив усіх своєю ідеєю — ви повинні утримати їхній інтерес. Говоріть із людьми, звертайтеся до них, посміхайтесь, дивіться їм в очі, а не кудись далеко, у точку позаду них.

4. Стежте за диханням.

Стежте за своїм диханням, не поспішайте, робіть паузи.

5. Подякуйте людям за увагу!

Після виступу не йдіть відразу ж. Дайте можливість присутнім підійти до вас і поставити запитання. Будьте відкриті до діалогу.

Зустрічі у форматі печа-куча — це можливість отримати велику кількість різнобічної інформації, познайомитися із цікавими людьми та зануритися у творчу атмосферу неймовірних ідей. Це не просто презентації, це можливості для особистого розвитку, налагодження нових контактів і, найголовніше, живого спілкування!

Крім цього, рекомендуємо організувати родинне свято. Для прикладу, працівники Кіровоградської обласної бібліотеки для юнацтва ім. О. М. Бойченка провели такий захід під назвою «Party-полудень «Сімейна PARковка», на який запросили молоді родини з дітьми.

Для учасників свята можна підготувати цікаві розваги, зокрема спортивні ігри: у кеглі, з м'ячем, стрибання на резинці, скакалці, організувати майстер-класи з техніки торцювання, ліплення з полімерної глини, арт-розпису та інших видів рукоділля, сімейні читання та малювання, родинний конкурс для батьків і дітей тощо. Доречно буде запросити актора-міма, який розважатиме гостей за допомогою повітряних кульок і мильних бульбашок.

Для найактивніших учасників заходу слід підготувати заохочувальні призи, а дітей безкоштовно записувати до бібліотеки.

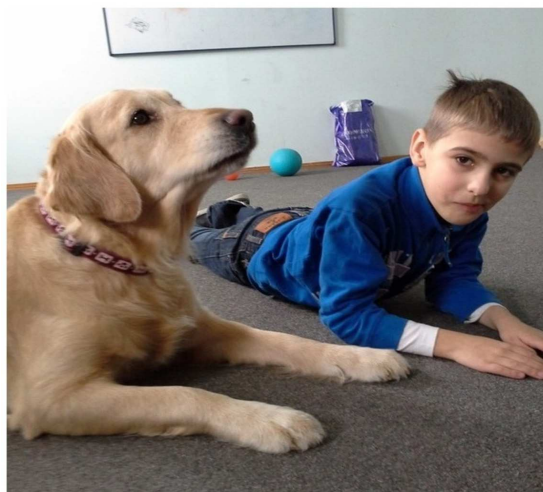
Так можна оформити плакат-запрошення на свято:

Оскільки публічна бібліотека є громадським місцем і ми хочемо зробити її привабливою для відвідувачів усіх соціальних груп, то не варто забувати про дітей з особливими потребами. За приклад пропонуємо взяти Житомирську ОУНБ ім. Олега Ольжича, яка має певні здобутки в цьому напрямку. Уже протягом року туди часто приходять незвичайні гості — дві собаки породи золотистий ретривер зі своїм тренером. І двічі на місяць книгозбірня перетворюється на безкоштовний заклад розвитку дітей, хворих на аутизм і ДЦП.

Проведення таких занять стало можливим завдяки зусиллям координатора Житомирського регіонального тренінгового центру Галини Козаченко. У залі інклюзивного читання бібліотеки з дітьми працюють кінолог Марина Франчук і досвідчений анімалотерапевт Олеся Марчук. А Нора та Кеш — два пухнасті лікарі. Спеціально навчені собаки допомагають хлопчикам і дівчаткам з особливими потребами пізнавати світ.

Спостереження показують, що тварини сприяють спілкуванню дітей і забезпечують їм підтримку, проявляючи свою любов та відданість. Це, у першу чергу, знімає нервову напругу та страх. Собаки мотивують дітей до дії, допомагають їм розвивати мовлення, коли потрібно віддати команду, або рухову діяльність, якщо треба просто погуляти поруч із пухнастим лікарем.

Маленькі хлопчики і дівчатка дуже добре йдуть на контакт із ретриверами, адже в цих собак відсутній ген агресії. А ще вони просто великі, світлі та кудлаті. Основним завданням такої терапії (її ще називають «каніс-терапія») є соціалізація дітей. У бібліотеці проводяться регулярні заняття, і вже є певні здобутки. Один хлопчик почав робити перші кроки в присутності собак, інший зумів їх погладити. Дітки, хворі на аутизм, навчилися краще сприймати

навколишній світ. Зараз спеціалісти навчають їх працювати з карабінами та іншими дрібними предметами собачої амуніції. Батьки хлопчиків і дівчаток розповідають, що пані Олеся подарувала їм надію на одужання дітей, а це для них найголовніше.

Допомагати іншим — нелегка справа. Але завдяки цьому проекту Галина Козаченко та її колеги мають можливість приносити користь саме тим людям, яким це дуже потрібно. А бібліотека ще раз доводить, що є відкритою для всіх категорій населення та надає життєво необхідні послуги.

Перелік організацій, що працюють із родинами, дітьми та молоддю:

- 1. Громадсько-молодіжна організація «Братерство сиріт».**
Контакти: м. Тернопіль, бульвар Т. Шевченка, 23/69,
тел.: (0352) 22 03 21, (0352) 40 01 09,
блог: ternopilorphans.blogspot.com.
- 2. Методичний центр по роботі з сім'єю та молоддю за місцем проживання.**
Контакти: м. Тернопіль, бульвар Т. Шевченка, 1,
тел.: (0352) 51 16 35.
- 3. Тернопільська міська громадська організація родин дітей інвалідів «Дитина».**
Контакти: м. Тернопіль, вул. А. Сахарова, 4,
тел.: (0352) 51 05 25.
- 4. Тернопільська міська громадсько-молодіжна організація «Об'єднання сиріт міста Тернополя».**
Контакти: м. Тернопіль, вул. М. Карпенка, 42/71,
тел.: (0352) 22 03 35, (067) 161 44 18, сайт: <http://www.orphans-union.org.ua>.
- 5. Тернопільський обласний благодійний фонд «Майбутнє сиріт».**
Контакти: м. Тернопіль, вул. В. Винниченка, 3/74, тел.: (0352) 53 47 96, (097) 553 08 20, сайт: <http://www.orphansfuture.org>.
- 6. Тернопільський обласний молодіжний методичний центр.**
Контакти: м. Тернопіль, вул. М. Грушевського, 8,
тел.: (0352) 22 06 97.
- 7. Тернопільський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.**
Контакти: м. Тернопіль, вул. Шпитальна, 7/67,
тел.: (0352) 22 03 95, сайт: <http://tocsssdm.ucoz.ru>.

Список використаних джерел

Публічна бібліотека як центр сімейного читання [Текст] / М-во культури і туризму України, Нац. парлам. б-ка України ; матеріал підгот. М. Талалаєвська. — К. : [б. в.], 2006. — 59, [1] с. — (Примірна тематика семінарів працівників районних і міських бібліотек ; вип. 2).

* * *

Козлова, В. «Бібліотека — острів фантазії і творчості» [Текст] : (Програма літнього відпочинку дітей і дорослих у Кіровоградській ОУНБ ім. Д. І. Чижевського) / В. Козлова // Бібліотечна планета. — 2012. — № 3. — С. 24—25. — (З досвіду роботи).

Кусая, Н. Бібліотека та інтелектуальне дозвілля молоді [Текст] / Н. Кусая // Бібліотечна планета. — 2005. — № 3. — С. 25.

Мартінова, В. Ніч у бібліотеці: цікаво, весело і... зовсім не страшно! [Текст] / В. Мартінова // Бібліотечна планета. — 2010. — № 1. — С. 29—30. — (Бібліотеки — дітям).

Покотило, Н. Пошук юних талантів [Текст] : (З досвіду роботи Червоноградської ЦБС Львівської області) / Н. Покотило, Т. Лехман // Бібліотечна планета. — 2006. — № 1. — С. 34. — (Увага! Досвід!).

Приходько, С. Конкурс сімей-ерудитів [Текст] / С. Приходько, Ю. Приходько // Бібліотечна планета. — 2006. — № 2. — С. 38—39. — (Хроніка).

Рекомендації Всеукраїнської науково-практичної конференції директорів обласних бібліотек для дітей «Сучасна бібліотека для дітей — центр інформації, духовного розвитку та організації дозвілля» [Текст] // Бібліотечна планета. — 2006. — № 4. — С. 39. — (Конференції. Семінари. Читання).

Теслюк, В. Бібліотека — координатор діяльності, спрямованої на профілактику насильства щодо підлітків [Текст] / В. Теслюк, А. Стульнікова // Вісник Книжкової палати. — 2010. — № 10. — С. 44—48. — (Політика. Культура. Мистецтво).

Теслюк, В. Бібліотеки як комунікаційні центри соціально-педагогічної роботи з обдарованим дітьми та їхніми батьками

[Текст] / В. Теслюк, В. Бойко // Вісник Книжкової палати. — 2011. — № 1. — С. 41—44. — (Політика. Культура. Мистецтво).

Теслюк, В. Використання можливостей бібліотек у соціально-педагогічній роботі з «дітьми вулиці» [Текст] / В. Теслюк // Вісник Книжкової палати. — 2009. — № 8. — С. 45—48.

Хемчян, І. Міжвідомча співпраця: шляхи взаємодії [Текст] / І. Хемчян // Вісник Книжкової палати. — 2011. — № 7. — С. 46—49. — (Конференції. Конкурси. Виставки).

* * *

Без родини нема щастя для людини [Електронний ресурс] // Березанська районна бібліотека для дітей : [блог]. — Електрон. текст. і граф. дані. — [Україна]. — Режим доступу: http://brzdetbiblioteka.blogspot.com/2014/05/blog-post_15.html, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.

Бібліотека ім. О. М. Бойченка запрошує молоді родини на party-полудень «Сімейна PAKовка» [Електронний ресурс] // Перевесло : інформаційно-аналітичний центр. — Електрон. текст. дані. — [Україна]. — Режим доступу: <http://www.pereveslo.org.ua/index.php/suspilstvo/item/11446-biblioteka-imomboychenka-zaprophuye-molodi-rodyny-na-party-poluden-simeyna-parkovka.html>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.

Дубенюк, А. 2014 рік — Міжнародний Рік Сім'ї [Електронний ресурс] / А. Дубенюк // Бібліотека № 15 для дітей ЦБС Голосіївського району м. Києва : [блог]. — Електрон. текст. і граф. дані. — [Україна]. — Режим доступу: <http://ditbibl15.blogspot.com/2014/02/2014.html>, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.

З родини йде життя людини [Електронний ресурс] // Охтирська центральна міська бібліотека : [блог]. — Електрон. текст. і граф. дані. — [Україна]. — Режим доступу: http://info-ocmb.blogspot.com/2014/05/blog-post_21.html, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.

Пирожук, Л. З родини йде життя людини [Електронний ресурс] / Л. Пирожук // Діловецька сільська бібліотека : [блог]. — Електрон. текст. і граф. дані. — [Україна]. — Режим доступу:

http://dilovebiblioteka.blogspot.com/2013/05/blog-post_15.html,
вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.

Сташко, Л. Сімейне читання як спільна діяльність родини та бібліотеки [Електронний ресурс] : (метод. консультація) / Л. Сташко // Львівська обласна бібліотека для дітей. — Електрон. текст. дані. — [Україна], сор. 2008—2012. — Режим доступу: http://lodb.org.ua/assess/files/Simejne_chytannya.doc, вільний. — Заголовок з екрана. — Мова укр.

Бібліотека для родини

До Міжнародного року сім'ї

Методично-бібліографічні рекомендації

Підготувала	О. В. Гапочка, методист I категорії науково-методичного відділу ТОУНБ
Редактор	Г. Й. Жовтко
Комп'ютерний набір	О. В. Гапочка, методист I категорії науково-методичного відділу ТОУНБ
Комп'ютерна верстка	В. І. Раківський, завідувач відділу автоматизації та механізації бібліотечних процесів ТОУНБ
Відповідальний за випуск	В. І. Вітенко, директор ТОУНБ, заслужений працівник культури України

Підписано до друку 19.08.2014. Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура Schoolbook.
Друк цифровий. 0,93 ум. др. арк., 0,62 обл.-вид. арк.

Наклад 30 примірників.

Тернопільська обласна універсальна наукова бібліотека,
б-р Т. Шевченка, 15, м. Тернопіль, 46001, тел. (0352) 52-52-64, www.library.te.ua.